

ZAKON O IZVAJANJU UREDBE (EU) O ZAŠČITI GEOGRAFSKIH OZNAČB OBRTNIH IN INDUSTRIJSKIH IZDELKOV

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM PREDLOGA ZAKONA

Zakon o industrijski lastnini (Uradni list RS, št. 51/06 - uradno prečiščeno besedilo, 100/13, 23/20 in 76/23; v nadaljnjem besedilu: ZIL-1) je temeljni predpis, ki ureja vrste pravic industrijske lastnine (patent, dodatni varstveni certifikat, model, znamka, geografska označba), postopke za podelitev in registracijo teh pravic, sodno varstvo imetnikov pravic in zastopanje strank v postopkih po ZIL-1. V prvem odstavku 55. člena ZIL-1 geografsko označbo opredeljuje kot oznako, ki označuje, da blago izvira z določenega ozemlja, območja ali kraja na tem ozemlju, če je kakovost, sloves ali kakšna druga značilnost tega blaga bistveno odvisna od njegovega geografskega porekla. Kot vse pravice industrijske lastnine, je tudi geografska označba teritorialne narave, zato geografska označba, registrirana na podlagi ZIL-1, velja le na območju Republike Slovenije. Za registracijo geografskih označb po določbah ZIL-1 je pristojen Urad Republike Slovenije za intelektualno lastnino (v nadaljnjem besedilu: urad), na podlagi tretjega odstavka 55. člena ZIL-1 pa se geografska označba, ki se nanaša na blago s posebnim zgodovinskim ali kulturnim pomenom, lahko zavaruje tudi neposredno z uredbo Vlade Republike Slovenije. ZIL-1 določa pogoje in postopek za registracijo geografske označbe, pravice iz geografske označbe, njeno neomejeno trajanje ter sodno varstvo pravic iz geografske označbe, ki ga lahko uveljavljajo imetniki pravic oziroma upravičenci do uporabe geografske označbe. Geografska označba je kolektivna pravica z neomejenim trajanjem, ki izdelovalcem in obrtnikom, ki ohranjajo tradicijo in znanje o izdelovanju tradicionalnih izdelkov, omogoča označevanje njihovih izdelkov z zaščiteno geografsko označbo. V gospodarskem prometu jo lahko za označevanje svojih izdelkov uporablja vsak, pod pogojem, da je blago, ki ga proizvaja in daje v promet, skladno s specifikacijo ustrezne geografske označbe. Specifikacija geografske označbe je torej ključnega pomena, saj vsebuje vse pomembne informacije o geografski označbi ter zahteve, ki jih morajo izpolnjevati proizvajalci blaga, če ga želijo označevati z registrirano geografsko označbo. Sestavine specifikacije so določene s 104. členom ZIL-1, po katerem mora specifikacija vsebovati predvsem ime geografske označbe, navedbo ter opis blaga, na katerega se geografska označba nanaša, navedbo kraja oziroma geografskega območja, opis metode za pridobitev blaga, opis povezave med blagom in krajem oziroma območjem, podatke o organih nadzora ter podatke o označevanju blaga.

Določbe ZIL-1 v zvezi z registracijo geografskih označb se sicer ne uporabljajo za vse vrste blaga. In sicer se na podlagi četrtega odstavka 55. člena ZIL-1 geografska označba po ZIL-1 ne sme registrirati geografska oznaka za kmetijske pridelke oziroma živila ter za vina in druge proizvode iz grozdja in vina. Geografske označbe za te vrste blaga so urejene s predpisi Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: EU) in se registrirajo le na ravni EU, ne na ravni držav članic. Razen te izjeme se določbe ZIL-1 o geografskih označbah lahko uporabljajo za vse vrste blaga, kar vključuje tudi obrtne in industrijske izdelke.

Geografska označba obrtnih in industrijskih izdelkov proizvajalcem izdelkov, zaščitenih z geografsko označbo, omogoča doseganje višjih cen izdelkov in večjo prepoznavnost na trgu, saj geografska označba potrošnikom sporoča in zagotavlja, da gre za tradicionalne lokalne izdelke, ki so tesno povezani s posameznim geografskim območjem, ki imajo ustrezno kakovost ali drugo lastnost, določeno v specifikaciji posamezne geografske označbe. Obenem izdelovalcem oziroma njihovim združenjem omogoča varstvo pred ponarejanjem in nelojalno konkurenco. Na področju geografskih označb obrtnih in industrijskih izdelkov sta bili v Sloveniji do zdaj registrirani le dve geografski označbi, obe sta še vedno veljavni: "Idrijska čipka" od leta 2000 ter "Ribniška suha roba" od leta 2005.

V zvezi z geografskimi označbami obrtnih in industrijskih izdelkov je bila 18. oktobra 2023 sprejeta Uredba (EU) 2023/2411 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. oktobra 2023 o zaščiti geografskih označb obrtnih in industrijskih izdelkov ter spremembi uredb (EU) 2017/1001 in (EU) 2019/1753 (v nadaljnjem besedilu: Uredba 2023/2411/EU). Pred tem na ravni EU ni bilo predpisov, ki bi urejali področje geografskih označb obrtnih in industrijskih izdelkov, temveč je bilo to področje v celoti prepuščeno državam članicam. Z Uredbo 2023/2411/EU se ukinja nacionalne sisteme varstva geografskih označb obrtnih in industrijskih izdelkov v tistih državah, ki tako varstvo imajo ter vzpostavlja enotna pravica geografskih označb obrtnih in industrijskih izdelkov na ravni celotne EU. Enotna

evropska pravica geografske označbe za obrtne in industrijske izdelke bo zagotavljala enako varstvo v vseh državah članicah, s čimer se bo povečala pravna varnost in vzpodbujale naložbe v tovrstne obrtne in industrijske izdelke. Poleg tega bodo lahko tudi proizvajalci obrtnih in industrijskih izdelkov uporabili mednarodni okvir za registracijo in varstvo geografskih označb po Ženevskem aktu Lizbonskega sporazuma o označbah porekla in geografskih označbah (v nadaljnjem besedilu: Ženevski akt). Proizvajalci obrtnih in industrijskih izdelkov v EU namreč zdaj ne morejo zahtevati mednarodnega varstva v skladu z Ženevskim aktom, EU pa mora zavrnila zahteve pogodbenic Ženevskega akta za takšno varstvo. Proizvajalci v EU tudi ne morejo izkoristiti varstva, ki ga zagotavljajo trgovinski sporazumi EU, ki zdaj zajemajo samo kmetijske proizvode z geografsko označbo. Uredba 2023/2411/EU dopolnjuje obstoječi sistem EU za zaščito geografskih označb na področju kmetijstva in sledi podobnemu pristopu, kot velja za pogoje za upravičenost in zaščito geografskih označb za kmetijske proizvode in živila, vina in žgane pijače.

Uredba 2023/2411/EU določa pogoje in postopek registracije geografske označbe, pravice, ki izhajajo iz nje ter državam članicam nalaga učinkovito izvajanje upravnega nadzora nad kršitvami določb Uredbe 2023/2411/EU. Na podlagi Uredbe 2023/2411/EU bo Evropska komisija sprejela tudi delegirano uredbo ter izvedbeno uredbo, s katerima bodo podrobneje urejeni nekateri, zlasti postopkovni vidiki Uredbe 2023/2411/EU. Z vidika vsebinskih zahtev za varstvo geografske označbe Uredba 2023/2411/EU v primerjavi z ZIL-1 ne prinaša velike spremembe, saj že ZIL-1 zahteva dovolj močno povezavo med kakovostjo, slovesom ali drugo značilnostjo z geografskim območjem, s katerega blago izvira. Pomembne razlike pa so na področju postopkov registracije in sprememb specifikacij. Poleg tega je bistvena razlika ta, da bodo registrirane geografske označbe odslej zaščitene na ozemlju celotne EU. Pomembna novost je tudi, da se bo simbol EU, ki se že uporablja pri živilskih geografskih označbah, uporabljal tudi pri označevanju z geografsko označbo zaščitene obrtnih in industrijskih izdelkov. Ker se ta simbol pojavlja na številnih živilskih izdelkih, je med potrošniki že precej prepoznaven in je enak v vseh državah članicah. Zaradi tega bodo kupci tudi pri obrtnih in industrijskih izdelkih hitreje prepoznali, da gre za zaščiten geografsko označbo, s tem pa bodo imeli v take izdelke tudi večje zaupanje.

Z začetkom uporabe Uredbe 2023/2411/EU bo prišlo do večjih sprememb zlasti v državah članicah, ki že imajo svoje (sui generis) sisteme varstva geografskih označb, med njimi je tudi Slovenija. Med različnimi možnostmi, kako zagotoviti učinkovito izvajanje Uredbe 2023/2411/EU, se je kot najprimernejša izkazala predlagana rešitev, s katero se ohranjajo obstoječe določbe ZIL-1 na področju geografskih označb, ki pa se ne bodo več uporabljale za registracijo geografskih označb obrtnih in industrijskih izdelkov. Geografske označbe se namreč lahko registrirajo tudi v zvezi z blagom, ki ga ni mogoče opredeliti med obrtne in industrijske izdelke. Takšen primer je Uredba o geografski označbi Lipicanec (Uradni list RS, št. 4/99) z dne 21. januarja 1999, s katero je Vlada Republike Slovenije z geografsko označbo zavarovala avtohtono plemenito pasmo konjev svetovnega ugleda, ki izvirajo z območja Lipice in jih odlikujejo z uredbo določene značilnosti. Ohranitev določb ZIL-1 je torej pomembna tudi z vidika ohranjanja najvišjega možnega varstva geografske označbe Lipicanec.

Ob upoštevanju navedenih razlogov za ohranitev obstoječih določb ZIL-1 bi morebitna umestitev določb, potrebnih za izvajanje Uredbe 2023/2411/EU, v ZIL-1 namesto v samostojen zakon o izvajanju Uredbe 2023/2411/EU, povzročila izrazito nepreglednost in notranjo neuskklajenost ZIL-1. Uredba 2023/2411/EU namreč določa številne vsebinske, zlasti pa postopkovne vidike registracije geografskih označb, ki se od obstoječih določb ZIL-1 razlikujejo. Vsebina nekaterih obstoječih določb bi se zato delno podvojila, delno bi se nanašala le na geografske označbe obrtnih izdelkov, delno pa na geografske označbe, ki ne spadajo med obrtne in industrijske izdelke. Z vidika preglednosti in pravne varnosti uporabnikov zakona bi bilo težko pregledno in smiselno razmejiti uporabo ZIL-1 za različne vrste geografskih označb. Glede na navedeno in ker nacionalno varstvo geografskih označb obrtnih in industrijskih izdelkov ne bo več mogoče, sta zaradi uskladitve zakonodaje z Uredbo 2023/2411/EU potrebna dva zakonodajna predloga, ki se bosta obravnavala vzporedno:

1. Predlog Zakona o dopolnitvi Zakona o industrijski lastnini

S predlogom za dopolnitev ZIL-1, ki bo obravnavan vzporedno s predlogom tega zakona, se bo po vzoru geografskih označb na področju kmetijskih izdelkov in živil, vin ter žganih pijač določilo, da se kot geografska označba po ZIL-1 ne sme registrirati geografska označba za obrtne in industrijske izdelke. Brez predlagane spremembe zakona bi bile določbe ZIL-1 v nasprotju z določbami Uredbe 2023/2411/EU, ki ne omogoča vzporednega varstva geografskih označb obrtnih izdelkov na ravni držav članic ter na ravni EU. Poleg tega bi v javnosti lahko prišlo do zmede glede pravil, ki se uporabljajo na področju registracije geografskih označb obrtnih in industrijskih izdelkov. Da bi upravičencem do

uporabe geografskih označb zagotovili možnost neprekinjenega varstva že registriranih geografskih označb, bo predlog dopolnitve ZIL-1 urejal tudi vprašanje prehodnega obdobja varstva obstoječih geografskih označb obrtnih in industrijskih izdelkov, za katere bo do 2. decembra 2026 vložena zahteva za registracijo na podlagi 70. člena Uredbe 2023/2411/EU. Če takšna zahteva ne bo vložena, bo varstvo obstoječih geografskih označb prenehalo 2. decembra 2026.

2. Predlog Zakona o izvajanju uredbe (EU) o zaščiti geografskih označb obrtnih in industrijskih izdelkov
Za registracijo geografskih označb obrtnih in industrijskih izdelkov se bodo od 1. decembra 2025 neposredno uporabljale določbe Uredbe 2023/2411/EU ter določbe izvedbene in delegirane uredbe, ki ju bo na njeni podlagi sprejela Evropska komisija. Uredba 2023/2411/EU vzpostavlja harmonizirano varstvo geografskih označb obrtnih in industrijskih izdelkov na ravni Evropske unije ter ukinja nacionalne sisteme varstva geografskih označb. Glavni razlog in cilj predlaganega zakona je zagotoviti učinkovito izvajanje Uredbe 2023/2411/EU s podrobnejšo opredelitvijo nacionalne faze postopka registracije geografskih označb in ugovornega postopka, z določitvijo pristojnih organov za izvajanje in nadzor Uredbe 2023/2411/EU, opredelitvijo inšpekcijskih pooblastil in ukrepov ter določitvijo glob za prekrške. S predlogom zakona se torej urejajo predvsem tisti vidiki upravnih in nadzornih postopkov, ki z Uredbo 2023/2411/EU niso dovolj natančno določeni oziroma kjer je sprejetje ustreznih nacionalnih pravil izrecno prepuščeno ali naloženo državam članicam.

2. CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.1 Cilji

Cilja predloga zakona so:

- uskladitev pravnega reda s predpisi EU
- učinkovito izvajanje predpisov EU.

2.2 Načela

Načela predlaganega zakona so:

- večja pravna varnost
- jasnost in preglednost predpisov.

2.3 Poglavitne rešitve

Predlog zakona v 3. členu kot pristojni organ za izvajanje Uredbe 2023/2411/EU določa urad, kot pristojni organ za izvajanje nadzora iz petega odstavka 51. člena ter 54. člena Uredbe 2023/2411/EU pa Tržni inšpektorat Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: inšpektorat). Urad bo izvajal nacionalni del postopka registracije, spremembe specifikacije in postopka izbrisa geografske označbe iz registra ter pred dajanjem na trg preverjal skladnost izdelka na podlagi samooizjave proizvajalcev v skladu z 51. členom Uredbe 2023/2411/EU. Ta določa, da pristojni organ preveri popolnost in doslednost informacij v samoizjavi in v kolikor nima drugih zadržkov, izda certifikat o dovoljenju za uporabo geografske označbe za zadevni izdelek ali podaljša obstoječi certifikat. Inšpektorat pa bo pristojen za preverjanje skladnosti izdelka na podlagi petega odstavka 51. člena Uredbe 2023/2411/EU, ki se opravi na podlagi analize tveganja in morebitnih obvestil zainteresiranih proizvajalcev izdelkov. Gre namreč za naloge, ki spadajo na področje inšpekcijskega nadzora in ne upravnega postopka, ki bi ga vodil urad. Enako velja za spremljanje uporabe geografskih označb na trgu v skladu s 54. členom Uredbe 2023/2411/EU, ki ga bo ravno tako izvajal inšpektorat.

Predlog zakona v poglavju o registraciji geografskih označb vsebuje opredelitev vložnika zahtevka in dopolnjuje pravila Uredbe 2023/2411/EU glede nacionalnega dela postopka registracije, kot so pravila o preizkusu zahtevka za registracijo geografske označbe, nacionalnega ugovora zoper zahtevek in odločitve o zahtevku ter opredeljuje obseg varstva podeljene začasne nacionalne zaščite. Zlasti je pomembna določitev pravil ugovornega postopka, ki z Uredbo 2023/2411/EU ni podrobno predpisan in za katega Uredba 2023/2411/EU v prvem odstavku 15. člena državam članicam nalaga določitev podrobnejših pravil takega ugovornega postopka.

V 11. členu predloga zakona se izrecno določa, da se uporablja postopek preverjanja skladnosti na podlagi samoizjave iz 51. člena Uredbe 2023/2411/EU. Določa se tudi, da urad v primeru, ko pogoji za

izdajo certifikata na podlagi samoizjave niso izpolnjeni, urad izdajo ali podaljšanje certifikata z odločbo zavrne. Zaradi lažjega spremljanja in nadzora podeljenih certifikatov se v 12. členu predloga zakona določajo pravila o vodenju evidence izdanih certifikatov iz 51. člena Uredbe 2023/2411/EU.

ZIL-1 vsebuje številna splošna pravila v zvezi s postopki pred uradom, ki bi se lahko uporabila tudi v postopku registracije geografskih označb obrtnih in industrijskih izdelkov po novi ureditvi iz Uredbe 2023/2411/EU (na primer pravila o podaljšanju rokov, nadaljevanju postopka po zamudi, vrnitvi v prejšnje stanje, umiku vloge, seznanitvi prijavitelja pred zavrnitvijo pravice, ...). Zato se s 13. členom predloga zakona za postopke pred uradom določa smiselna uporaba določb zakona, ki ureja industrijsko lastnino, kjer ta zakon ali predpisi Evropske unije, ki urejajo geografske označbe obrtnih in industrijskih izdelkov, ne določajo drugače. Kljub temu, da pritožba zoper odločbo ali sklep urada ni dovoljena že po ZIL-1, se zaradi jasnosti, pravne varnosti in v izogib možnim različnim razlagam enako določa tudi v 14. členu predloga zakona.

Predlog zakona v 15. členu ureja sodno varstvo imetnikov pravic, in sicer na način, da se sklicuje na določbe o sodnem varstvu iz zakona, ki ureja industrijsko lastnino. ZIL-1 namreč v členih 120.a – 124.b (nekateri od teh se izrecno nanašajo le na znamke in patente, zato jih za področje geografskih označb ni mogoče uporabiti) celovito ureja pravice sodnega varstva imetnikov pravic oziroma upravičencev do njihove uporabe. Ponavljanje enakih določb v predlogu ni potrebno, niti smiselno, s sklicevanjem na uporabo določb zakona, ki ureja industrijsko lastnino, pa je jasno opredeljen obseg pravice do sodnega varstva imetnikov pravic oziroma upravičencev do uporabe geografske označbe. Kljub temu je zaradi odprave morebitnih dvomov, kdo se šteje za imetnika pravice do geografske označbe iz 1. odstavka 120.a člena ZIL-1, v drugem odstavku 15. člena predloga zakona pojasnjeno, da ima pravico do uveljavljanja sodnega varstva tudi vložnik zahtevka za registracijo geografske označbe. Geografska označba namreč že po definiciji nima imetnika pravice v pravem pomenu besede, saj ne gre za zasebno pravico, temveč kolektivno pravico, ki jo lahko uporabljajo vsi, ki izpolnjujejo pogoje iz specifikacije. Ker Uredba 2023/2411/EU ne uporablja pojma imetnik pravice, temveč govori o vložniku zahtevka, se to odraža v drugem odstavku 15. člena predloga zakona.

Predlog zakona v poglavju o nadzoru določa dodatna specifična pooblastila pri opravljanju inšpekcijskih nadzorov ter dodatne ukrepe, ki jih lahko odredi inšpektor v primeru ugotovljenih kršitev. S tem se omogoči učinkovito izvajanje nadzora nad kršitvijo določbe Uredbe 2023/2411/EU ter tudi določb predloga tega zakona.

V poglavju o kazenskih določbah so predpisani razponi glob za kršitve posameznih določb Uredbe 2023/2411/EU oziroma predloga zakona ter možnost izreka višje globe v hitrem postopku. Višina glob je poenotena z višino glob na področju geografskih označb za vino, žgane pijače in kmetijske izdelke, kot so določene z Uredbo izvajanju uredbe (EU) o geografskih označbah za vino, žgane pijače in kmetijske proizvode ter zajamčenih tradicionalnih posebnostih in neobveznih navedbah kakovosti za kmetijske proizvode (Uradni list RS, št. 3/25).

Začetek veljavnosti predloga zakona 1. decembra 2025 sovпада z začetkom uporabe Uredbe 2023/2411/EU.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

Predlagani zakon nima vpliva na državni proračun in druga javna finančna sredstva. Za vodenje postopkov v zvezi s pridobitvijo pravic iz geografske označbe je urad pristojen že na podlagi obstoječih predpisov. Ker je izvajanje določb Uredbe 2023/2411/EU obvezno in se njene določbe uporabljajo neposredno, se s predlogom zakona upravnim organom ne nalaga dodatnih obveznosti, temveč bodo te nastale neposredno na podlagi Uredbe 2023/2411/EU. Kljub nekaterim novim obveznostim, ki jih ta prinaša upravnim organom na področju postopkov za pridobitev pravic ter nadzora nad uporabo geografskih označb na trgu, se ne predvideva, da bi zaradi izvajanja Uredbe 2023/2411/EU prišlo do takšnega povečanja obsega nalog pristojnih organov, da bi to zahtevalo večje spremembe v organizaciji dela v zvezi s postopki registracije ali nadzora nad uporabo geografskih označb obrtnih in industrijskih izdelkov, ki bi zahtevale dodatna proračunska sredstva ali dodatne zaposlitve.

4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

Za izvajanje zakona ni treba zagotoviti dodatnih sredstev v že sprejetem državnem proračunu.

5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOSTI PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

V več kot polovici držav članic obstajajo nacionalni sistemi varstva (sui generis) geografskih označb za obrtne in industrijske izdelke, medtem ko se v preostalih državah članicah za zaščito takšnih izdelkov uporabljajo (kolektivne) znamke oziroma pravila o nelojalni konkurenci. Vendar se z Uredbo 2023/2411/EU sui generis nacionalni sistemi varstva geografskih in obrtnih izdelkov ukinjajo, vzpostavlja pa se enotna pravica do geografske označbe na ravni celotne EU. Začetek uporabe Uredbe 2023/2411/EU je 1. december 2025, kar pomeni, da morajo do takrat morajo države članice sprejeti oziroma prilagoditi svoje nacionalne predpise določbam Uredbe 2023/2411/EU. Ker so države članice šele v fazi sprejemanja takšnih predpisov, se lahko opravi le prikaz trenutne ureditve v drugih državah članicah. V nadaljevanju so zato predstavljene ureditve v treh sosednjih državah članicah, pri čemer imata dve že obstoječ nacionalni sistem varstva geografskih označb, ena pa takega sistema nima. Kot že pojasnjeno, bo z začetkom uporabe Uredbe 2023/2411/EU tudi v državah članicah s sui generis sistemi varstva prišlo do sprememb, saj bo nacionalno varstvo geografskih označb obrtnih in industrijskih izdelkov zaradi začetka uporabe Uredbe 2023/2411/EU prenehalo.

Hrvaška

V hrvaški zakonodaji obstaja poseben sui generis sistem varstva geografskih označb obrtnih in industrijskih izdelkov. Temeljni predpis, ki ureja to področje, je Zakon o geografskih označbah in označbah porekla proizvodov in storitev (*Zakon o oznakama zemljopisnog podrijetla i oznakama izvornosti proizvoda i usluga ("Narodne novine", br. 173/2003, 186/2003, 76/2007, 49/2011, 46/2018)*) ter na njegovi podlagi sprejet Pravilnik o o geografskih označbah in označbah porekla proizvodov in storitev (*Pravilnik o oznakama zemljopisnog podrijetla i oznakama izvornosti proizvoda i usluga ("Narodne novine" br. 72/2004, 117/2007, 66/2011, 43/2017)*). Navedena predpisa se nanašata na vse vrste blaga in storitev, z izjemo kmetijskih izdelkov, živil, vin in žganih pijače. Trenutno je v pripravi predlog novega zakona o varstvu geografskih označb za obrtne in industrijske izdelke, ki bo razveljavil obstoječi zakon. Za Hrvaško bo Uredba 2023/2411/EU na področju varstva geografskih označb obrtnih in industrijskih izdelkov pomenila veliko spremembo. Za obrtne in industrijske izdelke ne bo več mogoče registrirati geografske označbe oziroma zaščitene označbe porekla na nacionalni ravni, temveč na ravni EU v skladu z Uredbo 2023/2411/EU. Za vodenje postopka registracije bo še naprej pristojen hrvaški urad za intelektualno lastnino (*Državni zavod za intelektualno vlasništvo*), vendar le za nacionalni del postopka registracije, končno odločitev o registraciji na ravni EU pa bo sprejel Urad EU za intelektualno lastnino oziroma Evropska komisija.

Madžarska

Madžarska ima svoj sui generis sistem varstva geografskih označb. Temeljni zakon na tem področju je Zakon XI iz leta 1997 o zaščiti blagovne znamke in geografske označbe (*1997. évi XI. törvény a védjegyek és a földrajzi árujelzők oltalmáról*), ki ureja pravico geografske označbe v členih 103 do 116. Zakon omogoča registracijo tako geografske označbe, kot zaščitene označbe porekla. Razlika med obema je v tem, kako močna je povezava izdelka z geografskim območjem, s katerega izvira. Z geografsko označbo se lahko zaščiti ime geografskega območja, če je posebna kakovost, sloves ali druga značilnost izdelka bistveno odvisna od njegovega geografskega porekla in če proizvodnja, predelava ali priprava izdelka poteka na opredeljenem geografskem območju. Pri zaščiteni označbi porekla pa mora biti kakovost, sloves ali druga značilnost izdelka izključna ali bistvena posledica njegovega geografskega porekla, vključno z njegovimi neločljivimi naravnimi ter človeškimi dejavniki in če proizvodnja, predelava ali priprava poteka na opredeljenem geografskem območju. Zahtevo za registracijo lahko vloži posameznik, pravna oseba ali družba brez pravne osebnosti, ki na opredeljenem geografskem območju proizvaja, predeluje ali pripravlja izdelek, za katerega se uporablja geografska označba. Po registraciji imajo pravico do uporabe geografske označbe vsi, ki proizvajajo izdelke v skladu s specifikacijo geografske označbe. Za postopke registracije je pristojen madžarski urad za intelektualno lastnino. Tudi za Madžarsko bo Uredba 2023/2411/EU pomenila veliko spremembo, saj na področju

varstva geografskih označb obrtnih in industrijskih izdelkov ne bo več mogoče nacionalno varstvo geografskih označb oziroma zaščitene označbe porekla.

Avstrija

V Avstriji ne obstaja sui generis sistem varstva geografskih označb. Varstvo obrtnih in industrijskih izdelkov se lahko doseže z registracijo kolektivne znamke ter na podlagi pravil nelojalne konkurence. Temeljna zakona na tem področju sta Zakon o varstvu znamk (*Markenschutzgesetz*) in Zakon o varstvu pred nepošteno konkurenco (*Gesetz gegen unlauteren Wettbewerb*). Glavni namen kolektivne znamke je, podobno kot pri individualni znamki, jamstvo izvora, in sicer razlikovanje blaga in storitev članov nosilca kolektivne znamke od blaga in storitev drugih podjetij. Avstrijski Zakon o varstvu znamk v četrtem odstavku 64. člena določa, da lahko kolektivne znamke sestojijo izključno iz znakov ali označb, ki se v gospodarskem prometu lahko uporabljajo za označevanje geografskega porekla blaga ali storitev. Takšna kolektivna znamka imetniku ne daje pravice, da bi tretji osebi v gospodarskem prometu prepovedal uporabo takšnih znakov ali označb, če jih ta tretja oseba uporablja v skladu z dobrimi poslovnimi običaji v industrijskih ali trgovinskih zadevah. Takšna pravica se zlasti ne sme uveljavljati proti tretji osebi, ki je upravičena do uporabe geografskega imena. Avstrija se je s tem odločila za prenos opcijske določbe Direktive (EU) 2015/2436 o približevanju zakonodaje držav članic v zvezi z blagovnimi znamkami. Kolektivni znamki mora biti za registracijo priložen tudi pravilnik o kolektivni znamki, ki določa osebe, pooblaščenice za uporabo znamke, pogoje za uporabo znamke ter druge z zakonom določene obvezne podatke.

Poleg kolektivne znamke se varstvo geografskih označb obrtnih in industrijskih izdelkov zagotavlja na podlagi pravil o nepošteni konkurenci. Avstrijski Zakon o varstvu pred nepošteno konkurenco prepoveduje uporabo zavajajočih informacij. Prvi odstavek 1. člena zakona določa, da so prepovedane nepoštene poslovne prakse ali druga nepoštena ravnanja, ki bi verjetno pomembno vplivala na konkurenco v škodo drugih podjetij. Poleg tega 8. člen zakona posebej ureja varstvo geografskih označb za izpolnitev obveznosti, ki jih pogodbenicam nalaga Sporazum o trgovinskih vidikih pravic intelektualne lastnine (TRIPS). Pomemben je tudi 2. člen, ki vsebuje splošno prepoved zavajajočih informacij. Po tej določbi se poslovna praksa šteje za zavajajočo, če vsebuje napačne informacije ali bi lahko na drug način zavajala tržnega udeleženca, na primer glede glavnih značilnosti izdelka. Ta določba je še posebej uporabna pri zavajajočih informacijah, ki se nanašajo na izvor izdelkov, zlasti ko je takšen izvor povezan z določeno kakovostjo izdelka.

Uredba 2023/2411/EU bo vplivala tudi na Avstrijo, saj bo morala na novo določiti pristojne organe za izvajanje postopkov registracije geografskih označb in sprejeti druge ustrezne določbe za izvajanje Uredbe 2023/2411/EU.

6. PRESOJA POSLEDIC, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

6.1 Presoja administrativnih posledic

a) v postopkih oziroma poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov:

Za postopke v zvezi s pridobitvijo pravic industrijske lastnine po ZIL-1, vključno s postopki registracije geografskih označb obrtnih in industrijskih izdelkov, je pristojen urad. Tudi za nacionalno fazo postopka registracije geografskih označb obrtnih in industrijskih izdelkov na podlagi Uredbe 2023/2411/EU bo pristojni organ ostal urad. Administrativne posledice za urad bodo nastale na podlagi Uredbe 2023/2411/EU, saj bo moral urad izpolnjevati naloge in obveznosti, ki jih pristojnim organom nalaga Uredba 2023/2411/EU. Urad bo na primer moral izvesti ugovorni postopek kot del nacionalne faze postopka registracije geografske označbe, voditi nacionalni del postopka spremembe specifikacije ter izbrisati geografske označbe. Dodatna obveznost urada bo tudi preverjanje skladnosti izdelkov s specifikacijo na podlagi samoizjave iz 51. člena Uredbe 2023/2411/EU. Ker je urad že po obstoječi ureditvi pristojen za registracijo geografskih označb in ima na tem področju že določeno znanje in izkušnje, zaradi novih obveznosti iz Uredbe 2023/2411/EU ter dosedanjega majhnega števila registriranih geografskih označb obrtnih in industrijskih izdelkov ni pričakovati bistveno povečanega obsega nalog. Potrebne bodo le določene prilagoditve, predvsem v luči komunikacije, ki bo potekala med uradom in Uradom Evropske unije za intelektualno lastnino (v nadaljnjem besedilu: EUIPO) preko digitalnega sistema za elektronsko vložitev zahtevkov, ki ga razvija EUIPO.

Novost glede na obstoječo ureditev v ZIL-1 je tudi, da morajo države članice izvajati upravni nadzor nad kršitvami Uredbe 2023/2411/EU oziroma uporabo geografskih označb na trgu ter za to predpisati

sankcije in upravne ukrepe. Po obstoječi ureditvi nadzora nad uporabo geografskih označb ne izvajajo državni organi, temveč imajo imetniki pravic oziroma upravičenci do uporabe geografske označbe na voljo sodno varstvo. Zato obveznost izvajanja uradnega nadzora nad Uredbo 2023/2411/EU prinaša nekatere dodatne naloge tako uradu, kot Tržnemu inšpektoratu Republike Slovenije, ki bo pristojen organ za nadzor nad uporabo geografskih označb na trgu. Vendar ni pričakovano, da bi zaradi tega prišlo do izrazito povečanih obremenitev obeh organov. Urad je že doslej vodil vse upravne postopke, povezane z geografskimi označbami obrtnih in industrijskih izdelkov, nadzor na trgu pa se v določeni meri že sedaj lahko opravlja na podlagi nacionalne zakonodaje s področja nepoštenih poslovnih praks. Nadzor skladnosti izdelkov s specifikacijo se bo izvajal na podlagi analize tveganja in morebitnih obvestil zainteresiranih proizvajalcev izdelkov, označenih z geografsko označbo. Glede na število obstoječih geografskih označb ni verjetno, da bi se tak nadzor opravljal zelo pogosto ali da bi prišlo do odreditve večjega števila ukrepov zaradi kršitve določbe Uredbe 2023/2411/EU. Gre za dopolnitev sistema sodnega varstva, ki bo v enakem obsegu kot do sedaj še vedno na voljo upravičencem do uporabe geografske označbe.

b) pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov:

Proizvajalcem obrtnih in industrijskih izdelkov, ki želijo uporabljati registrirano geografsko označbo za označevanje svojih izdelkov, se po obstoječi ureditvi iz ZIL-1 pred uporabo geografske označbe ni potrebno certificirati pri uradu ali drugem upravnem organu. Pravila uporabe geografske označbe, vključno s postopki nadzora nad uporabo geografske označbe, so določena v posamezni specifikaciji geografske označbe in jih morajo proizvajalci upoštevati. Na tem področju bo za proizvajalce prišlo do določenih sprememb, saj Uredba 2023/2411/EU zahteva obvezno certifikacijo proizvajalcev, preden dajo na trg izdelke, označene z geografsko označbo. V ta namen morajo v skladu z 51. členom Uredbe 2023/2411/EU predložiti samoizjavo na obrazcu, ki je določen v prilogi I Uredbe 2023/2411/EU. Vendar v tem primeru ne gre za obveznosti, ki bi nastale kot posledica predloga zakona, temveč bodo nove obveznosti nastale na podlagi Uredbe 2023/2411/EU. S predlogom zakona se urejajo le tisti vidiki postopkov iz Uredbe 2023/2411/EU, ki so nujni za njeno učinkovito izvajanje.

6.2 Presoja posledic na okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki:

Predlog zakona ne bo imel takih posledic.

6.3 Presoja posledic na gospodarstvo:

Z Uredbo 2023/2411/EU se vzpostavlja nova pravica do geografske označbe na ravni celotne EU, nacionalni sistemi varstva geografskih označb v tistih državah članicah, ki tako varstvo imajo, pa se ukinjajo. Morebitne posledice na gospodarstvo bodo nastale na podlagi Uredbe 2023/2411/EU, medtem ko je namen predlog zakona učinkovito izvajanje Uredbe 2023/2411/EU. Cilj Uredbe 2023/2411/EU je vzpostavitev neposredno uporabnega varstva geografskih označb za obrtne in industrijske izdelke na ravni EU. S tem se bo izboljšal položaj proizvajalcev, zlasti mikro, majhnih in srednjih podjetij, da bodo ti lažje zavarovali svoje izdelke pred ponarejanjem na ravni celotne EU in jih spodbudili k naložbam v te izdelke. Takšna zaščita spodbuja sodelovanje proizvajalcev, krepi lokalno ponudbo, ustvarja nišne trge in spodbuja sodelovanje proizvajalcev z lokalnimi organi. Tako kot v sistemu geografskih označb za kmetijske proizvode, bodo lahko tudi proizvajalci obrtnih in industrijskih izdelkov pri oglaševanju in označevanju izdelkov z zaščiteno geografsko označbo uporabljali poseben logotip oziroma simbol EU. Vsebina Uredbe 2023/2411/EU je bila pripravljena z ozirom na specifične potrebe teh podjetij in izzive, s katerimi se soočajo. Predviden je enostaven postopek, ki v nobeni fazi ne bo zahteval vključitve zastopnikov, zaradi česar bo administrativno breme za mikro, majhna in srednja podjetja minimalno. Namen Uredbe 2023/2411/EU je tudi povečati prepoznavnost tradicionalnih obrtnih in industrijskih izdelkov na trgih, kar bi prineslo koristi vsem deležnikom in potrošnikom. Poleg proizvajalcev bodo imele korist tudi regije, v katerih ti delujejo, s čimer bi se povečal in razvijal njihov turistični potencial, ohranila in pritegnila bi se kvalificirana delovna sila ter zavarovala njihova kulturna dediščina. Ker je turizem sektor, ki ga je pandemija COVID-19 še posebej prizadela, se lahko nova ureditev izkaže za pomemben korak pri vračanju teh regij, pogosto slabše razvitih, na pot h gospodarskemu okrevanju in pomaga izboljšati njihovo turistično privlačnost. Uredba 2023/2411/EU ne predvideva negativnih učinkov za gospodarstvo, posledično tudi ne predlog zakona, katerega namen je zagotoviti učinkovito izvajanje Uredbe 2023/2411/EU.

6.4 Presoja posledic na socialnem področju:

Predlog zakona ne bo imel takih posledic.

6.5 Presoja posledic glede na dokumente razvojnega načrtovanja:

Predlog zakona ne bo imel takih posledic.

6.6 Presoja posledic na druga področja:

Ni takih posledic.

6.7 Izvajanje sprejetega predpisa:

Za izvajanje sprejetega predpisa ne bodo potrebne posebne priprave. Urad bo na svoji spletni strani objavil vse potrebne informacije o vsebini in postopkih na podlagi Uredbe 2023/2411/EU.

6.8 Druge pomembne okoliščine v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona:

Ni drugih pomembnih okoliščin.

7. PRIKAZ SODELOVANJA JAVNOSTI PRI PRIPRAVI PREDLOGA ZAKONA:

- spletni naslov, na katerem je bil predpis objavljen
- čas trajanja javne predstavitve, v katerem je bilo mogoče sporočiti mnenja, predloge in pripombe
- datum in kraj morebitne javne obravnave ali druge oblike sodelovanja

- seznam subjektov, ki so sodelovali (imen in priimkov fizičnih oseb, ki niso poslovni subjekti, ne navajajte)

- bistvena mnenja, predlogi in pripombe javnosti, ki niso bili upoštevani in razlogi za neupoštevanje;

8. PODATEK O ZUNANJEM STROKOVNJAKU OZIROMA PRAVNI OSEBI, KI JE SODELOVALA PRI PRIPRAVI PREDLOGA ZAKONA, IN ZNESKU PLAČILA ZA TA NAMEN:

Pri pripravi predloga zakona niso sodelovali zunanji strokovnjaki.

9. NAVEDBA, KATERI PREDSTAVNIKI PREDLAGATELJA BODO SODELOVALI PRI DELU DRŽAVNEGA ZBORA IN DELOVNIH TELES

- Matjaž Han, minister za gospodarstvo, turizem in šport
- mag. Dejan Židan, državni sekretar
- Matevž Frangež, državni sekretar
- mag. Karla Pinter, generalna direktorica Direktorata za notranji trg
- mag. Karin Žvokelj, direktorica Urada Republike Slovenije za intelektualno lastnino
- Mojca Kušej, sekretarka, Urad Republike Slovenije za intelektualno lastnino
- Matjaž Jakin, podsekretar, Urad Republike Slovenije za intelektualno lastnino

II. BESEDILO ČLENOV

**PREDLOG
REDNI POSTOPEK
(EVA: 2025-2180-0003)**

**ZAKON
O IZVAJANJU UREDBE (EU) O ZAŠČITI GEOGRAFSKIH OZNAČB OBRJNIH IN INDUSTRIJSKIH
IZDELKOV**

I. SPLOŠNE DOLOČBE

**1. člen
(vsebina)**

Ta zakon določa pristojna organa, postopek registracije, nadzor ter prekrške za izvajanje Uredbe (EU) 2023/2411 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. oktobra 2023 o zaščiti geografskih označb obrtnih in industrijskih izdelkov ter spremembi uredb (EU) 2017/1001 in (EU) 2019/1753 (*UL L*, št. 2023/2411 z dne 27.10.2023, v nadaljnjem besedilu: Uredba 2023/2411/EU).

**2. člen
(pomen izrazov)**

(1) Izrazi, uporabljeni v tem zakonu, pomenijo enako kot izrazi, opredeljeni v Uredbi 2023/2411/EU.

(2) Izrazi, uporabljeni v tem zakonu v poglavju o nadzoru, ki niso opredeljeni v Uredbi 2023/2411/EU, pomenijo enako kot izrazi, opredeljeni v Uredbi (EU) št. 2019/1020 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. junija 2019 o nadzoru trga in skladnosti proizvodov ter spremembi Direktive 2004/42/ES in uredb (ES) št. 765/2008 in (EU) št. 305/2011 (*UL L* št. 169 z dne 25. 6. 2019, str. 1).

**3. člen
(pristojna organa)**

(1) Pristojni organ za izvajanje Uredbe 2023/2411/EU je Urad Republike Slovenije za intelektualno lastnino (v nadaljnjem besedilu: urad).

(2) Ne glede na prejšnji odstavek je za nadzor iz petega in šestega odstavka 51. člena Uredbe 2023/2411/EU, spremljanje uporabe geografskih označb na trgu in nadzor iz 54. člena Uredbe 2023/2411/EU, za izvajanje nadzora ter prekrškovnih določb iz tega zakona pristojni organ Tržni inšpektorat Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: inšpektorat).

**4. člen
(poročanje)**

(1) Za sporočanje informacij iz tretjega odstavka 12. člena, objavo podatkov iz prvega odstavka 58. člena ter za poročanje Komisiji iz prvega odstavka 71. člena Uredbe 2023/2411/EU skrbi ministrstvo, pristojno za gospodarstvo.

(2) Za namene poročanja iz prvega odstavka 71. člena Uredbe 2023/2411/EU zagotovijo ministrstvu, pristojnemu za gospodarstvo, do 2. septembra 2029 in nato vsakih pet let:

- inšpektorat informacije iz točk a), d) in f) prvega odstavka 71. člena Uredbe 2023/2411/EU
- urad informacije iz točk b) in c) prvega odstavka 71. člena Uredbe 2023/2411/EU
- skupina proizvajalcev informacije iz točke e) prvega odstavka 71. člena Uredbe 2023/2411/EU.

II. REGISTRACIJA GEOGRAFSKIH OZNAČB

5. člen (vložnik zahtevka)

Za vložnika zahtevka za registracijo geografske označbe (v nadaljnjem besedilu: zahtev) se za izvajanje četrtega odstavka 8. člena Uredbe 2023/2411/EU štejejo tudi občine in širše lokalne skupnosti.

6. člen (preizkus zahtevka)

(1) Če zahtev ne vsebuje vseh sestavin iz drugega odstavka 13. člena Uredbe 2023/2411/EU, urad pozove vložnika zahtevka, naj v treh mesecih od vročitve poziva zahtev ustrezno dopolni in odpravi ugotovljene pomanjkljivosti.

(2) Če vložnik zahtevka pravočasno in v celoti ustrezno ne dopolni, se zahtev zavrže.

(3) Če zahtev ne izpolnjuje zahtev za registracijo iz Uredbe 2023/2411/EU, se zavrne.

(4) Če urad zahtevka ne zavrže ali zavrne, izvede nacionalni postopek ugovora v skladu s 15. členom Uredbe 2023/2411/EU.

7. člen (ugovor)

(1) Urad v skladu s prvim odstavkom 15. člena Uredbe 2023/2411/EU objavi zahtev na osrednjem spletnem mestu državne uprave. Rok za vložitev ugovora je tri mesece od dneva objave zahtevka.

(2) Ugovor se vloži pisno v zadostnem številu izvodov za stranke in urad ali v elektronski obliki.

(3) Ugovor vsebuje:

- podatke o zahtevku, zoper katerega se vlaga ugovor,
- podatke o vložniku ugovora: priimek, ime in naslov za fizično osebo oziroma firmo in sedež za pravno osebo,
- podatke o morebitnem zastopniku vložnika ugovora, ki mora biti vpisan v register zastopnikov pri uradu: priimek in ime oziroma firmo in sedež ter registrsko številko zastopnika,
- utemeljitev pravnega interesa za vložitev ugovora,
- razloge za ugovor ter obrazložitev ugovora,
- dokaze o utemeljenosti ugovora in
- pooblastilo zastopniku, če ugovor vloži zastopnik.

(4) Hkrati z vložitvijo ugovora ali najkasneje v treh mesecih od vročitve poziva urada se predloži pooblastilo za zastopanje, če je ugovor vložen po zastopniku.

(5) Če vložnik umakne ugovor, umika kasneje ne more preklicati.

(6) Če ugovor ne vsebuje vseh sestavin iz tretjega odstavka tega člena, če ga ne vložijo upravičena oseba v skladu s prvim odstavkom 15. člena Uredbe 2023/2411/EU ali če ne temelji na razlogih iz tretjega odstavka 15. člena Uredbe 2023/2411/EU, se zavrže.

(7) Če urad ugovora ne zavrže po prejšnjem odstavku, urad obvesti vložnika zahtevka o vložnem ugovoru in pozove vložnika zahtevka in vložnika ugovora, naj v roku treh mesecev opravita posvetovanje, da bi dosegla dogovor. Pred potekom tega roka lahko urad na njuno skupno zahtevo podaljša rok za posvetovanje za največ tri mesece.

(8) Če stranki v roku za posvetovanje dosežeta dogovor in se spremenijo informacije iz prvega odstavka 14. člena Uredbe 2023/2411/EU, urad ponovno preveri izpolnitev zahtev za registracijo iz Uredbe 2023/2411/EU.

(9) Če stranki v roku posvetovanja ne dosežeta dogovora, urad pozove vložnika zahtevka, da se v treh mesecih od prejema poziva izreče o razlogih iz ugovora.

(10) Urad preveri, ali je ugovor utemeljen, v mejah navedb vložnika ugovora in navedb vložnika zahtevka ter predloženih dokazov.

8. člen (odločitev o zahtevku)

(1) Če po izvedenem postopku ugovora ali po poteku roka za ugovor, če ugovor ni bil vložen, urad ugotovi, da zahteve za registracijo iz Uredbe 2023/2411/EU niso izpolnjene, zahtevke zavrže.

(2) Če urad ugotovi, da so zahteve za registracijo iz Uredbe (EU) 2023/2411 izpolnjene, izda odločbo o začasni nacionalni zaščiti geografske označbe iz 18. člena Uredbe 2023/2411/EU in zahtevke v skladu z 22. členom Uredbe 2023/2411/EU vložijo pri Uradu Evropske unije za intelektualno lastnino. Urad odločbo in specifikacijo izdelka, na podlagi katere je bila izdana odločba, javno objavi na osrednjem spletnem mestu državne uprave.

(3) Če urad od Urada Evropske unije za intelektualno lastnino prejme zahtevo za dopolnitev ali popravilo zahtevka iz šestega odstavka 23. člena Uredbe 2023/2411/EU, o prejeti zahtevi obvesti vložnika zahtevka ter mu določi primeren rok, v katerem vložnik zahtevka uradu predlaga ustrezne dopolnitve ali popravke zahtevka. Ta rok ni podaljšljiv.

9. člen (začasna nacionalna zaščita)

(1) Podeljena začasna nacionalna zaščita geografsko označbo ščiti pred ravnanji iz 40. člena Uredbe 2023/2411/EU, vendar z učinkom samo na območju Republike Slovenije.

(2) Geografsko označbo, za katero je bila podeljena začasna nacionalna zaščita, lahko uporablja vsak proizvajalec izdelka, ki je skladen s specifikacijo izdelka, na podlagi katere je izdana odločba o začasni nacionalni zaščiti.

10. člen (sprememba specifikacije izdelka in izbris registracije geografske označbe)

(1) Če urad izda odločbo o odobritvi standardne spremembe specifikacije iz točke b) drugega odstavka 31. člena Uredbe 2023/2311/EU, spremenjena specifikacija začne veljati petnajsti dan po javni objavi odločbe na osrednjem spletnem mestu državne uprave.

(2) Za postopek spremembe specifikacije izdelka v skladu z 31. členom Uredbe 2023/2411/EU ter za postopek izbrisa registracije geografske označbe v skladu z 32. členom Uredbe 2023/2411/EU se smiselno uporabljajo določbe tega poglavja.

III. PREVERJANJE SKLADNOSTI IZDELKA

11. člen (preverjanje skladnosti)

(1) Skladnost izdelka z ustrežno specifikacijo registrirane geografske označbe se preveri na podlagi samoizjave v skladu z 51. členom Uredbe 2023/2411/EU.

(2) Če niso izpolnjeni pogoji za izdajo ali podaljšanje certifikata o dovoljenju za uporabo geografske označbe (v nadaljnjem besedilu: certifikat) iz 51. člena Uredbe 2023/2411/EU, urad izdaja ali podaljšanje certifikata z odločbo zavrne.

12. člen (evidenca izdanih certifikatov)

(1) Urad vodi evidenco izdanih certifikatov (v nadaljnjem besedilu: evidenca) iz tretjega odstavka 51. člena Uredbe 2023/2411/EU.

(2) V evidenco se vpišejo predvsem podatki o proizvajalcih, ki jim je urad izdal certifikat za zadevni izdelek (priimek, ime in naslov oziroma firma in sedež), ter o imenu in vrsti izdelka.

(3) Evidenca je namenjena spremljanju in nadzoru podeljenih certifikatov.

(4) Urad objavi podatke o izdanih certifikatih iz prvega odstavka tega člena na osrednjem spletnem mestu državne uprave.

IV. SMISELNA UPORABA DOLOČB IN UPRAVNI SPOR

13. člen (smiselna uporaba določb)

Za vprašanja postopka, ki niso urejena s tem zakonom ali predpisi Evropske unije, ki urejajo geografske označbe obrtnih in industrijskih izdelkov, se smiselno uporabljajo določbe zakona, ki ureja industrijsko lastnino.

14. člen (upravni spor)

Zoper odločbo ali sklep urada ni pritožbe, možna pa je tožba v upravnem sporu, ki se vložijo pri Upravnem sodišču Republike Slovenije v Ljubljani. V sporu odloča sodišče na sedežu v Ljubljani.

V. SODNO VARSTVO IN UVELJAVLJANJE PRAVIC

15. člen (sodno varstvo pravic)

(1) Za obrtne in industrijske izdelke, ki se v skladu s tem zakonom in predpisi Evropske unije zaščitijo kot geografska označba, se za sodno varstvo pravic uporabljajo določbe zakona, ki ureja industrijsko lastnino.

(2) Pravico do uveljavljanja sodnega varstva iz prejšnjega odstavka ima tudi vložnik zahtevka za registracijo geografske označbe.

VI. NADZOR

16. člen (pooblastila)

Pri opravljanju inšpekcijskega nadzora ima inšpektor poleg pooblastil po drugih predpisih še naslednja pooblastila:

- zahtevati predložitev listin in dokazil o skladnosti izdelka s specifikacijo izdelka iz 9. člena Uredbe 2023/2411/EU,
- izvesti ustrezne preglede in preizkuse izdelkov, potrebne za ugotavljanje njihove skladnosti s specifikacijo izdelka iz 9. člena Uredbe 2023/2411/EU,
- zahtevati predložitev pomembnih informacij, potrebnih za dokazovanje lastništva spletnih mest, kadar se te informacije nanašajo na zadevo, ki se preiskuje.

17. člen (ukrepi)

Inšpektor v primeru kršitev tega zakona ali predpisov Evropske unije, ki urejajo geografske označbe obrtnih in industrijskih izdelkov, poleg ukrepov po drugih predpisih, odredi naslednje ukrepe:

- prepove ali omeji dajanje neskladnih izdelkov na trg, njihovo dostopnost na trgu, odredi njihov umik ali odpoklic s trga,
- prepove uporabo označb oziroma promet z neskladnimi izdelki,
- prepove promet oziroma oglaševanje izdelkov, ki zavajajo ali bi lahko zavajali potrošnika,
- začasno prepove dajanje neskladnih izdelkov na trg ali njihovo dostopnost na trgu do ustrezne označitve izdelkov ali do predložitve dokazil o skladnosti izdelkov,
- zahteva, da se izdelki označijo v skladu s predpisi, ali odredi odstranitev nedovoljenih oznak
- odredi odpravo ugotovljenih neskladnosti,
- odredi odpravo nepravilnosti pri spletnem oglaševanju ali spletnem trženju obrtnih in industrijskih izdelkov,
- predlaga pristojnemu organu izbris, ukinitvev spletne strani ali označitev spletne strani kot zavajajoče.

18. člen (stroški nadzora)

(1) Stroške, ki nastanejo v zvezi z inšpekcijskim postopkom, krije gospodarski subjekt, ki je omogočil dostopnost izdelka na trgu ali dal na trg ali v uporabo izdelek, ki ni v skladu z določbami tega zakona ali predpisi Evropske unije, ki urejajo geografske označbe obrtnih in industrijskih izdelkov.

(2) Če gospodarski subjekt pred končanim inšpekcijskim postopkom sam prostovoljno umakne ali odpokliče izdelek s trga, krije stroške inšpekcijskega postopka, ki nastanejo do umika ali odpoklica izdelka.

VII. KAZENSKÉ DOLOČBE

19. člen (prekrški)

(1) Z globo od 4.000 do 40.000 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba, ki:

- uporabi geografsko označbo v nasprotju s prvim, tretjim ali četrtem odstavkom 40. člena Uredbe 2023/2411/EU,
- uporabi geografsko označbo v nasprotju z 41. členom Uredbe 2023/2411/EU,
- uporabi geografsko označbo v nasprotju s 47. členom Uredbe 2023/2411/EU,
- uporabi simbol, označbo ali kratico Unije v nasprotju z 48. členom Uredbe 2023/2411/EU,

- pred dajanjem izdelka na trg ne pridobi ali po tem, ko je izdelek na trgu, ne podaljša obstoječega certifikata o dovoljenju za uporabo geografske označbe v skladu z 51. členom Uredbe 2023/2411/EU,
- uporabi geografsko označbo v nasprotju z 9. členom tega zakona.

(2) Z globo od 2.000 do 30.000 eurov se kaznuje za prekršek iz prejšnjega odstavka samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost.

(3) Z globo od 500 do 4.000 eurov se kaznuje za prekršek iz prvega odstavka tega člena odgovorna oseba pravne osebe ali odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika oziroma posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost.

(4) Z globo od 300 do 1.000 eurov se kaznuje posameznik, ki stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

20. člen **(izrek višje globe v hitrem postopku)**

Za prekrške iz tega zakona se sme v hitrem prekrškovnem postopku izreči globa tudi v znesku, ki je višji od najnižje predpisane globe, določene s tem zakonom.

VIII. KONČNA DOLOČBA

21. člen **(začetek veljavnosti)**

Ta zakon začne veljati 1. decembra 2025.

III. OBRAZLOŽITEV PO ČLENIH

K 1. členu:

S predlogom tega zakona se ureja izvajanje Uredbe (EU) 2023/2411 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. oktobra 2023 o zaščiti geografskih označb obrtnih in industrijskih izdelkov ter spremembi uredb (EU) 2017/1001 in (EU) 2019/1753 (v nadaljnjem besedilu: Uredba 2023/2411/EU). Predvsem se

določajo pristojni organi za izvajanje in nadzor nad določbami Uredbe 2023/2411/EU, pravila nacionalne faze postopka registracije geografskih označb obrtnih in industrijskih izdelkov ter nadzorne in prekrškovne določbe.

K 2. členu:

Izrazi, uporabljeni v tem zakonu, morajo biti usklajeni z izrazi, ki so uporabljeni v Uredbi 2023/2411/EU. Zaradi jasnosti in razumljivosti besedila ter pravne varnosti se s predlogom 2. člena to izrecno določa.

K 3. členu:

S tem členom se za pristojni organ za izvajanje Uredbe 2023/2411/EU imenuje Urad Republike Slovenije za intelektualno lastnino (v nadaljnjem besedilu: urad), z izjemo nadzornih postopkov iz petega in šestega odstavka 51. člena ter 54. člena Uredbe 2023/2411/EU, za katere je pristojen Tržni inšpektorat Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: inšpektorat). Inšpektorat je pristojen tudi za izvajanje nadzora in prekrškovnih določb po tem zakonu.

K 4. členu:

Države članice morajo do 2. decembra 2029 ter nato na vsakih pet let Evropski komisiji poročati o informacijah iz prvega odstavka 71. člena Uredbe 2023/2411/EU. S predlogom 4. člena se jasno določa, da je ministrstvo, pristojno za gospodarstvo organ, ki je pristojen za sporočanje informacij iz tretjega odstavka 12. člena, objavo podatkov iz prvega odstavka 58. člena ter za poročanje Komisiji iz prvega odstavka 71. člena Uredbe 2023/2411/EU.

Ker gre v prvem členu 71. odstavka Uredbe 2023/2411/EU za različne vrste podatkov, do katerih ministrstvo nima dostopa, se v drugem odstavku določa tudi kdo in v kakšnem roku mora ministrstvu zagotoviti posamezne podatke iz prvega odstavka 71. člena Uredbe 2023/2411/EU. S tem se ministrstvu omogoča dovolj časa, da prejete informacije zbere in nato poroča Evropski komisiji v skladu s prvim odstavkom 71. člena.

K 5. členu:

Uredba 2023/2411/EU v četrtem odstavku 8. člena določa, da se lokalni ali regionalni organ, ki ni pristojni organ v smislu prvega odstavka 12. člena in prvega odstavka 50. člena Uredbe 2023/2411/EU in ki ga imenuje država članica, ali zasebni subjekt, ki ga imenuje država članica, lahko šteje za vložnika zahtevka za registracijo geografske označbe. S predlaganim 5. členom tega zakona se po vzoru dosedanje ureditve iz prvega odstavka 104. člena Zakona o industrijski lastnini (Uradni list RS, št. 51/06 – uradno prečiščeno besedilo, 100/13, 23/20 in 76/23, v nadaljnjem besedilu: ZIL-1) določa, da lahko tudi občine in širše lokalne skupnosti vložijo zahtevek za registracijo geografske označbe. Med širše lokalne skupnosti bi se lahko šteli pokrajine, ki so opredeljene v 143. členu Ustave Republike Slovenije ter morebitne druge vrste širših lokalnih skupnosti, ki bi se lahko vzpostavile v prihodnje.

K 6. členu:

S predlaganim 6. členom se določajo tisti vidiki postopka preizkusa zahtevka za registracijo, ki so potrebni za učinkovito izvajanje 14. člena Uredbe 2023/2411/EU. V prvem odstavku je določen rok, v katerem lahko vložnik zahtevka, ki ne vsebuje vseh obveznih sestavin, določenih z drugim odstavkom 13. člena Uredbe 2023/2411/EU, zahtevek ustrezno dopolni in odpravi pomanjkljivosti.

V drugem odstavku je določena posledica, če zahtevek, ki ne vsebuje vseh obveznih sestavin, ni pravočasno in ustrezno dopolnjen. Tak zahtevek se zavrže, saj ga zaradi pomanjkanja obveznih sestavin urad vsebinsko ne obravnava.

V tretjem odstavku je urejen položaj, ko zahtevek vsebuje vse obvezne sestavine iz drugega odstavka 13. člena Uredbe 2023/2411/EU, vendar urad po vsebinskem preizkusu ugotovi, da niso izpolnjeni pogoji za registracijo, določeni z Uredbo 2023/2411/EU. Urad bo zahtevek zavrnil, če ne izpolnjuje zahtev za geografsko označbo iz 6. člena Uredbe 2023/2411/EU, če ga ni vložila oseba, ki je lahko vložnik v skladu z 8. členom Uredbe 2023/2411/EU ali če je v nasprotju 42. členom (generični izrazi) ali 43. členom (homonimi) Uredbe 2023/2411/EU.

Če urad zahtevka ne zavrže ali zavrne, nadaljuje z izvedbo postopka ugovora iz 15. člena Uredbe 2023/2411/EU.

K 7. členu:

Uredba 2023/2411/EU v prvem odstavku 15. člena nalaga državam članicam sprejem podrobnejših pravil postopka nacionalnega ugovora zoper zahtevke za registracijo geografske označbe. S predlaganim 7. členom se zato določajo tisti vidiki ugovornega postopka, ki niso urejeni že z Uredbo 2023/2411/EU. Ugovor v postopkih registracije geografskih označb je v slovenskem pravnem redu novost, saj ZIL-1 ugovornega postopka pri postopkih registracije geografskih označb ne zahteva. Pri določanju pravil ugovornega postopka se zato predlagani člen zakona, kjer je to smiselno in mogoče ter ob upoštevanju določb Uredbe 2023/2411/EU, zgleduje po ugovornem postopku zoper registracijo znamke.

V prvem odstavku predlaganega člena je opredeljeno mesto javne objave zahtevka, in sicer se objavi na osrednjem spletnem mestu državne uprave. Gre za enako ureditev, kot že velja na področju geografskih označb za vino, žgane pijače in kmetijske proizvode, kjer se zahtevke za namene ugovora prav tako objavi na osrednjem spletnem mestu državne uprave.

Uredba 2023/2411/EU v prvem odstavku 15. člena določa, da rok za ugovor ne sme biti krajši od dveh mesecev, kar državam članicam dopušča, da v nacionalni zakonodaji določijo daljši rok. V drugem odstavku tega člena določen rok za vložitev ugovora je tri mesece od dneva objave zahtevka, kar je enako roku za vložitev ugovora zoper registracijo znamke.

S tretjim odstavkom so določene obvezne sestavine ugovora. Če ugovor ne vsebuje vseh obveznih sestavin, urad vložnika ugovora ne poziva k dopolnitvi ugovora, temveč ugovor v skladu s šestim odstavkom tega člena zavrže. Izjema je, če ugovoru, ki je vložen po zastopniku, ni priloženo pooblastilo za zastopanje. V takem primeru urad skladno s četrtem odstavkom tega člena vložnika ugovora pozove k predložitvi pooblastila.

Peti odstavek zaradi pravne varnosti strank določa, da umika ugovora kasneje ni mogoče preklicati.

Sedmi odstavek določa trajanje obdobja posvetovanja z namenom, da bi stranki dosegli dogovor o rešitvi spora iz 15. člena Uredbe 2023/2411/EU. V skladu z drugim odstavkom 15. člena Uredbe 2023/2411/EU to obdobje ne sme biti daljše od treh mesecev, prav tako se lahko na skupno zahtevo udeležencev podaljša za največ tri mesece. Ker lahko na podlagi dogovora med vložnikom zahtevka in vložnikom ugovora pride do spremembe informacij iz prvega odstavka 14. člena Uredbe 2023/2411/EU, je v osmem odstavku predlaganega člena določeno, da če je zaradi tega zahtevke bistveno spremenjen, mora urad ponovno izvesti ugovorni postopek. S tem se zavaruje interes javnosti, da lahko vloži ugovor tudi zoper zahtevke, ki je bil glede na prvotno vloženi zahtevke bistveno spremenjen.

Če stranki v obdobju posvetovanja ne dosežeta dogovora, urad v skladu z desetim odstavkom tega člena preveri, ali je ugovor utemeljen in odloči o zahtevku. Pred tem v skladu z devetim odstavkom vložniku zahtevka omogoči tri mesečni rok, v katerem se lahko izreče o ugovornih razlogih.

K 8. členu:

Predlagani prvi odstavek se nanaša na položaj, kjer urad po izvedenem ugovornem postopku oziroma po poteku roka za ugovor, če ta ni bil vložen, vsebinsko odloča o izpolnitvi zahtev za registracijo geografske označbe. Če zahtevke ne izpolnjuje vseh zahtev za registracijo iz Uredbe 2023/2411/EU, ga urad zavrne.

S predlaganim drugim odstavkom se prenaša 18. člen Uredbe 2023/2411/EU, ki državam članicam omogoča, da v postopku registracije geografski označbi podelijo začasno nacionalno zaščito. Gre za podobno ureditev, kot že velja na področju geografskih označb za vino, žgane pijače in kmetijske proizvode, kjer pristojni organi prav tako izdajo odločbo o začasni nacionalni zaščiti geografske označbe.

Tretji odstavek se nanaša na položaj, ko Urad Evropske unije za intelektualno lastnino (v nadaljnjem besedilu: EUIPO) v skladu s šestim odstavkom 23. člena Uredbe 2023/2411/EU od urada zahteva dopolnitev ali popravilo zahtevka. Zlasti v primerih, ko urad zahtevka zaradi narave dopolnitev ali popravkov ne bi mogel dopolniti ali popraviti brez sodelovanja vložnika zahtevka, je pomembno, da mu urad postavi primeren rok, v katerem mora vložnik uradu zagotoviti potrebne informacije. Ta rok ni podaljšljiv, saj mora urad zahtevane informacije od vložnika zahtevka pridobiti čim hitreje. Urad mora namreč v skladu s šestim odstavkom 23. člena Uredbe 2023/2411/EU zahtevek dopolniti ali popraviti v dveh mesecih od prejema zahteve EUIPO, sicer se zahtevek za registracijo geografske označbe zavrne.

K 9 členu:

Uredba 2023/2411/EU ne določa konkretnih učinkov, ki jih ima podeljena začasna nacionalna zaščita iz 18. člena Uredbe 2023/2411/EU, zato je treba takšne učinke opredeliti v nacionalni zakonodaji. S predlaganim prvim odstavkom 9. člena se določa, da ima začasna nacionalna zaščita učinke iz 40. člena Uredbe 2023/2411/EU, vendar le na območju Republike Slovenije.

Drugi odstavek 9. člena določa, da lahko ime geografske označbe, za katero je podeljena začasna nacionalna zaščita, uporabljajo vsi proizvajalci izdelka, ki je skladen s specifikacijo geografske označbe. Za označevanje takšnih izdelkov z geografsko označbo torej ni predpisana obveznost preverjanja skladnosti izdelkov s specifikacijo na podlagi samoizjave. Glede na omejenost takšne zaščite zgolj na območje Republike Slovenije in njeno začasno naravo, bi to predstavljalo nepotrebno administrativno breme za proizvajalce in urad. Poleg tega bi morali proizvajalci po registraciji geografske označbe na ravni EU ali po morebitni spremembi specifikacije v nadaljnjem postopku registracije na ravni EU, predložiti novo samoizjavo. Predložitev samoizjave zato za uporabo geografskih označb z začasno nacionalno zaščito ni potrebna.

K 10. členu:

Zaradi učinkovitega izvajanja 31. in 32. člena Uredbe 2023/2411/EU v zvezi s spremembo specifikacije izdelka oziroma izbrisa registrirane geografske označbe, se s predlaganim prvim odstavkom tega člena določa smiselna uporaba določb postopka registracije tudi za postopek spremembe specifikacije in za postopek izbrisa registrirane geografske označbe.

Z drugim odstavkom tega člena se določa začetek veljavnosti odobrene standardne spremembe specifikacije iz 31. člena Uredbe 2023/2411/EU. Na ta način se proizvajalcem izdelka, na katerega se nanaša specifikacija omogoči dodaten rok, v katerem se lahko prilagodijo na zahteve spremenjene specifikacije.

K 11. členu:

Zaradi večje jasnosti predpisa in pravne varnosti proizvajalcev, ki želijo uporabljati geografsko označbo, se s predlaganim členom izrecno določa, da se skladnost izdelka s specifikacijo registrirane geografske označbe preverja s predložitvijo samoizjave po postopku iz 51. člena Uredbe 2023/2411/EU. Uredba namreč v 52. členu državam članicam omogoča, da namesto postopka preverjanja skladnosti izdelka na podlagi samoizjave določijo obvezno preverjanje skladnosti izdelka s strani pristojnega organa, organov za certificiranje izdelkov ali fizičnih oseb. Čeprav je iz besedila 51. in 52. člena Uredbe 2023/2411/EU mogoče sklepati, da se uporablja postopek na podlagi samoizjave, razen če države članice namesto tega izrecno izberejo možnost preverjanja po postopku iz 52. člena Uredbe 2023/2411/EU, se zaradi pravne varnosti s predlaganim členom odpravljajo morebitni dvomi o tem, po kakšnem postopku bo potekalo preverjanje skladnosti izdelkov, preden jih proizvajalci lahko dajo na trg. Samoizjava se predloži uradu, ki je pristojni organ za izvajanje Uredbe 2023/2411/EU.

K 12. členu:

Zaradi lažjega spremljanja in nadzora nad podeljenimi certifikati, ki jih podeli urad na podlagi samoizjave o skladnosti iz 51. člena Uredbe 2023/2411/EU, se določa vodenje evidence izdanih certifikatov ter minimalni nabor podatkov, ki se vpišejo v evidenco. Z javno objavo evidence se ostalim proizvajalcem izdelkov ter potrošnikom omogoča lažji pregled nad proizvajalci, ki imajo veljaven certifikat o dovoljenju za uporabo geografske označbe za zadevni izdelek.

K 13. členu:

Splošna pravila glede postopkov registracije pravic ter drugih postopkov na področju industrijske lastnine so že urejena v ZIL-1. Zaradi učinkovitega izvajanja postopkov registracije geografske označbe obrtnih in industrijskih izdelkov na podlagi Uredbe 2023/2411/EU ter njihovega poenotenja s postopki, ki jih vodi urad po ZIL-1, se s predlaganim 13. členom določa, da se določbe ZIL-1 (oziroma zakona, ki ga bo nasledil), če ni drugače določeno z Uredbo 2023/2411/EU ali s tem zakonom, uporabljajo tudi za postopke na področju geografskih označb obrtnih in industrijskih izdelkov.

K 14. členu:

Že po obstoječi ureditvi iz ZIL-1 zoper odločbe ali sklepe urada ni mogoče vložiti pritožbe, temveč le tožba v upravnem sporu. Čeprav je v 12. členu predloga tega zakona določena smiselna uporaba določb ZIL-1, se zaradi jasnosti in večje pravne varnosti vsebina 71. člena ZIL-1 prenese v samostojni 14. člen predloga zakona. Na ta način se odpravlja kakršen koli dvom o tem, ali je zoper odločitve urada mogoča pritožba. Enako kot v 71. členu ZIL-1 se določa tudi, da upravno sodišče o sporih odloča na sedežu v Ljubljani. V postopkih v zvezi s pravicami industrijske lastnine je takšna koncentracija sodne pristojnosti pomembna zaradi majhnega števila upravnih sporov. To še toliko bolj velja za spore v zvezi s pravicami geografskih označb, kjer se pričakuje majhno število prijav in posledično majhno število sporov. S koncentracijo sodne pristojnosti na sedežu upravnega sodišča v Ljubljani se zagotovi bolj enotna praksa in specializacija sodnikov. Smiselno je, da se enaka ureditev ohrani tudi za področje geografskih označb obrtnih in industrijskih izdelkov in da se pristojnost za odločanje ne razprši po zunanjih oddelkih upravnega sodišča.

K 15. členu:

S predlaganim prvim odstavkom tega člena se določa, da se pravila ZIL-1 o sodnem varstvu pravic uporabljajo tudi za obrtne in industrijske izdelke, zaščitene z geografsko označbo na podlagi tega zakona in predpisov Evropske unije. S tem se ohranja obstoječa ureditev sodnega varstva pravic iz ZIL-1, ki v poglavju o sodnem varstvu in uveljavljanju pravic določa pravice do uveljavljanja sodnega varstva imetnika oziroma upravičenca do geografske označbe zoper osebo, ki brez soglasja imetnika posega v njegove pravice.

Zaradi večje jasnosti se z drugim odstavkom tega člena pravica do uveljavljanja sodnega varstva podeli tudi vložniku zahtevka za registracijo geografske označbe iz Uredbe 2023/2411/EU. Po določbi 120.a člena ZIL-1 namreč pravica do sodnega varstva pripada *imetniku pravice*, medtem ko Uredba 2023/2411/EU pojma imetnika pravice ne pozna, temveč uporablja pojem *vložnik zahtevka*. V izogib različnim razlagam, kdo se šteje za imetnika pravica iz 120.a člena ZIL-1, se zaradi jasnosti in pravne varnosti pravica do uveljavljanja sodnega varstva izrecno podeli tudi vložniku zahtevka za registracijo geografske označbe.

K 16. členu, 17. in 18. členu:

S predlaganim 16. in 17. členom se določa dodatna specifična pooblastila pri opravljanju inšpekcijskih nadzorov ter ukrepe, ki jih lahko odredi inšpektor v primeru ugotovljenih kršitev. S tem se omogoči učinkovito izvajanje nadzora nad kršitvijo določb Uredbe 2023/2411/EU ter tudi določb predloga tega zakona. Predlog 18. člena določa, da v primeru ugotovljene kršitve stroške nadzora, ki so nastanejo v zvezi z inšpekcijskim postopkom, krije gospodarski subjekt, ki je dal na trg ali v uporabo izdelek, ki ni v skladu s predpisi.

K 19. členu:

S predlaganim členom se določa razpon glob za kršitev Uredbe 2023/2411/EU oziroma tega zakona. Prvi odstavek predlaganega člena opredeljuje višino globe, kadar je kršitelj pravna oseba. Drugi, tretji in četrti odstavek predlaganega člena določajo višino globe za samostojnega podjetnika posameznika ali posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, za odgovorno osebo pravne osebe, samostojnega podjetnika posameznika ali posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost ter za posameznika. Višina glob je poenotena z višino glob na področju geografskih označb za vino, žgane pijače in kmetijske izdelke, kot so določene z Uredbo izvajanju uredbe (EU) o geografskih označbah za vino, žgane pijače

in kmetijske proizvode ter zajamčenih tradicionalnih posebnostih in neobveznih navedbah kakovosti za kmetijske proizvode (Uradni list RS, št. 3/25).

K 20. členu:

Ker predlog zakona določa globe v razponih, predlog tega člena v skladu s tretjim odstavkom 52. člena Zakona o prekrških (Uradni list RS, št. 29/11 – uradno prečiščeno besedilo, 21/13, 111/13, 74/14 – odl. US, 92/14 – odl. US, 32/16, 15/17 – odl. US, 73/19 – odl. US, 175/20 – ZIUOPDVE, 5/21 – odl. US in in 38/24); (v nadaljnjem besedilu: ZP-1) omogoča, da bo prekrškovni organ v hitrem prekrškovnem postopku (ob uporabi splošnih pravil za odmero sankcije – 26. člen ZP-1) lahko izrekel globo, ki je višja od najnižje predpisane.

K 21. členu:

Uredba 2023/2411/EU se v skladu z drugim odstavkom 73. člena uporablja od 1. decembra 2025. Da bi zagotovili njeno učinkovito izvajanje, se morajo tudi nacionalni predpisi za izvajanje Uredbe 2023/2411/EU začeti uporabljati na isti dan.